
KOMUNIKĀCIJAS NODAĻA

Skolas iela 28, Rīga, LV - 1331, tālr. 67021666, fakss 67276445, www.lm.gov.lv

Informācija plašsaziņas līdzekļiem
27.05.2016.

Samazinoties aprūpes centros dzīvojošo bērnu skaitam, LM radusi iespēju slēgt novecojušas aprūpes centru filiāles

Labklājības ministrija (LM), turpinot ieviest sabiedrībā balstītus pakalpojumus, no 2016. līdz 2019. gadam plāno pārtraukt trīs valsts sociālās aprūpes centru filiāļu darbību. Šāda iespēja – slēgt novecojušas filiāles – ir rasta tāpēc, ka samazinājies to bērnu skaits, kuriem nepieciešama aprūpe valsts sociālās aprūpes centros.

Šajās filiālēs dzīvojošiem pieaugušajiem ar garīga rakstura traucējumiem būs iespēja iesaistīties deinstitutionalizācijas pasākumos un pēc sagatavošanas uzsākt patstāvīgu dzīvi, vai, ja tas nav iespējams, turpināt saņemt pakalpojumus citās, labāk aprīkotās filiālēs. Savukārt bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem papildus tiks īpaši meklētas iespējas dzīvot ģimeniskā vidē.

Kopumā Latvijā darbojas pieci valsts sociālās aprūpes centri (VSAC) ar 28 filiālēm.

Slēdzamajās filiālēs – neatbilstošas telpas un samazinās tām paredzēto klientu skaits

Kopš 2002. gada sociālās aprūpes centros dzīvojošo bērnu skaits Latvijā ir sarucis par 65% – no 1049 līdz 367 bērniem. Attiecīgi mazā pieprasījuma dēļ valstij ir iespēja slēgt tās filiāles, kurās samazinās bērnu skaits un ir nepiemērotas telpas.

Tādējādi līdz 2016. gada 1. oktobrim paredzēts pakāpeniski pārtraukt VSAC “Vidzeme” filiāles “Allaži” darbību. Līdz 2017. gada 1. septembrim pārtrauks VSAC “Rīga” filiāles “Teika” darbību, savukārt līdz 2019. gada 1. septembrim – VSAC “Latgale” filiāles “Kalkūni” darbību.

Filiāles “Kalkūni” ēkas ir novecojušas, un to drošai izmantošanai būtu nepieciešami lieli ieguldījumi. Filiāles “Teika” ēkas projektētas bērnudārza vajadzībām un jau pēc būtības neatbilst pusaudžu un pieaugušo vajadzībām. Savukārt divas no filiāles “Allaži” dzīvojamajām ēkām rada draudus cilvēku drošībai un bez rekonstrukcijas ilgstoši nav ekspluatējamas, tāpēc jau šobrīd daļa klientu pārcēlušies uz citām VSAC filiālēm.

Slēdzamo filiāļu klientiem meklēs kvalitatīvākas dzīves iespējas

Filiālēs “Teika” Rīgā un “Kalkūni” Daugavpils novadā pašlaik uzturas gan bērni (bāreņi un bez vecāku gādības palikuši bērni vecumā līdz diviem gadiem, bērni ar fiziska rakstura traucējumiem līdz četrus gadus vecumam un bērni invalīdi ar garīgas attīstības traucējumiem līdz 18 gadiem), gan pieaugušie ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Savukārt filiālē “Allaži” Siguldas novadā dzīvo tikai pieaugušie ar smagiem garīga rakstura traucējumiem.

Pēc filiāļu darbības izbeigšanas tajās dzīvojošie bērni varēs turpināt saņemt pakalpojumus VSAC “Rīga” bērnu filiālēs – mazākiem bērniem filiālēs “Rīga” un “Pļavnieki”, bet bērni no četrus gadus vecuma – filiālē “Baldone”. Vienlaikus bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem

meklēs citas – bērnam piemērotākas – aprūpes formas, piemēram, audžuģimenes vai iespējas nodošanai aizbildnībā.

Būtiski, ka filiālē “Baldone” pēc slēgto filiāļu bērnu uzņemšanas pārtrauks pieaugušo cilvēku aprūpi, radot tikai bērniem piemērotus apstākļus.

Savukārt pieaugušie no slēdzamajām filiālēm varēs iesaistīties deinstitutionalizācijas aktivitātēs un uzsākt patstāvīgu dzīvi novadā vai pārcelties uz citu VSAC filiāli.

Deinstitutionalizācija jeb sabiedrībā balstīti pakalpojumi

Līdz 2023. gadam plānošanas reģioni ar Eiropas Sociālā fonda (ESF) atbalstu īsteno LM ierosināto deinstitutionalizācijas (DI) procesu, attīstot sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus pilngadīgiem cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem, ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem un bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, kuri dzīvo ģimenēs.

Tādējādi pieaugušie cilvēki ar garīga rakstura traucējumiem retāk nonāks ilgstošās aprūpes institūcijās un varēs uzsākt neatkarīgu dzīvi ārpus tām, ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem būs nodrošināta iespēja augt ģimeniskā vai tai pietuvinātā vidē, savukārt bērniem ar funkcionāliem traucējumiem piedāvās aprūpes un rehabilitācijas pakalpojumus pašvaldībās.

DI projektu īstenošana tiek finansēta no Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļiem. Valsts uzdevums būs nodrošināt, lai DI sasniegtie rezultāti turpinātos arī pēc tam, kad struktūrfondu finansējums būs izmantots.

Informāciju sagatavoja:

Marika Kupče, Labklājības ministrijas Komunikācijas nodaļas vadītāja, 67021581, marika.kupce@lm.gov.lv